

"גאים בגאים שלנו"

יוסי שלום, חבר המועצה הגאה הראשון בחיפה, מדבר על הפעילות למען הקהילה ומוודה: המקום שאני לא יכול להקים משפחה כמו כולם מאוד קשה לי

יוסי שלום / צילום: יחסי ציבור

דורון אורטיאנו-ויטנר

יוסי שלום, בן 34, מחזיק תיק הנוער והצעירים הוא חבר המועצה הגאה הראשון בחיפה.

"תמיד הייתי מעורב בעשייה חברתית", הוא מספר. "לפני שנבחרתי כיהנתי כיו"ר אגודת הסטודנטים של אוניברסיטת חיפה ובזמן הבחירות למועצה כיהנתי כסגור התאחדות הסטודנטים בישראל. היה לי ברור שהעשייה חייבת להמשיך ומועצת העיר נראה לי כמו מקום שאפשר לשנות את המציאות שאנחנו חיים בה. חשוב לי לשנות את המציאות לכל נער ונערה ולאפשר להם את כל מה שלא היה לי בגילם, מסגרות מתאימות, פעילויות בתוך בית הספר, הסברה, שינויים גדולים ויכולו להשפיע על החיים של כל אחד".

לדבריו, "כרשות מקומית אנחנו עושים את כל מה שאנחנו יכולים, אבל אנחנו עדיין חיים במדינה שלא מכירה בנישואים חד מיניים, באימוץ ובפונדקאות. מקום שבו אני לא יכול להקים משפחה כמו כולם מאוד קשה לי. אני קצין בשירות מילואים פעיל וכל חיי תורם להכרה ובזמן אמת המדינה לא רואה אותי שווה בין כולם", הוא אומר. "פתחנו את בית הקהילות, תקציבים עירוניים, הסברה בכל בית הספר, שיתוף פעולה עם החינוך הפורמאלי והלא פורמאלי, שינוי טפסים רישום במחלקת החינוך אין יותר שם האב ושם האם, יש שם הורה 1 והורה 2".

ומה לגבי החברה הערבית? "אנחנו משקיעים מאמצים רבים לנסות ולהגיע לכמה שיותר בני נוער וצעירים מהחברה הערבית ולתת להם מענה בקבוצות קטנות ובמקומות דיסקרטיים. אנחנו נחשפים לא פעם למצוקות שלהם. אני שמח שפתחנו את הקבוצה לנוער הערבי הראשונה בארץ".

יום ההבנה התקיים השנה בבית ספר עירוני ה' "יש לנו מורה מקסים בשם איציק שלם שהוביל את היום הזה עם ארגון איגי והנהלת בית הספר", הוא מספר. "המטרה שלנו הייתה להביא כמה שיותר בני נוער למעגלי שית. השנה מחלקת החינוך של עיריית חיפה תצעד אתנו במצעד הגאווה עם חולצות 'גאים בגאים שלנו'. אגף הרווחה מסייע לנו עם בעיות מורכבות יותר ומוצא פתרונות לנושאים בעייתיים".

מתי יצאת מהארץ?

"לפני 3 שנים יצאתי מהארץ וראש העירייה, יונה יובל, היה מהאנשים הראשונים שהגעת לי לספר להם. נכנסתי ליונה לחדר לשיחה שהייתה אמורה להיות כמה דקות ונמשכה למעלה לשעה. הוא שאל אותי הרבה שאלות והתעניין מאוד בנושא ברמה האישית. באותה שיחה יונה אמר לי שמהיום יש תיק קהילה גאה בעיריית חיפה ויש לי את החופש לגרום לשינוי בעיר. הרחיפה שלו עזרה לנו לקדם בזמן קצר כל כך את היחס של העירייה לקהילה. יונה הגיע לכל האירועים של הקהילה וכמובן בירך על הבמה כל שנה במצעד. אין ספק שבלי התמיכה שלו הכל היה קשה יותר".

האתגרים של הקהילה

עורכת הדין שני ליבמן, בעלים ומנכ"ל המכון לניהול משברים במשפחה, כותבת למוסף הגאווה של מקומוני מעריב על האתגרים המשפטיים של הקהילה הגאה

עו"ד שני ליבמן

כמו בסוגיות גיטין, גם הנושא של הקהילה הגאה, נתקל במחסום מדיני הנובע מדת ואינו קשור למוסר או האנושיות המשפטית.

בבחירת מצב שיפטי במדינת ישראל אין דיסונס גדול יותר בתוך המערכת בין הרצוי למצוי. מדובר בתופעה ששקולה במידותיה, לקיומו של בית הדין הרבני כערכאה מחייבת את הציבור החילוני בכל ההלכות וההחלטות הרתיות הנוגעות לטוגיית הגיטין. כמו בסוגיות גיטין, גם הנושא של הקהילה הגאה, נתקל במחסום מדיני הנובע מדת ואינו קשור למוסר או האנושיות המשפטית. בית המשפט העליון פסק לאחורונה, כי בני זוג גאים לא יוכלו לאמץ. כמו כן, למרות פסיקות רבות הקובעות כי בני זוג חד מיניים יוכרו לעניין ממשל, מיסוי וכדומה, לא כלל דבר ויבחנו בהתאם, הרי שדרכם למימוש הזכויות הללו ארוכה בהרבה ורצופה מהמורות.

בישראל של 2018, לא השכיל המחוקק לחוקק את החוקים שיצרו עולם ללא אפליה. למרות שנורמטיבית, חברתית ואנושית, אנו רואים התקדמות רבה, הערכאות השיפוטיות, הכפופות למחוקק נאלצות פעמים רבות בפתרונות יצירתיים על מנת להכתיח זכויות אנוש לאנשים רק משום שאלה הצהירו ששייכים לתא משפחתי קצת אחר. אנו למדים מהפסיקה של התקופה האחרונה, כי במקום שלא ניתן לאמץ, במצבים מסוימים, ניתן לקבל ע"י בית המשפט "צו הורות", צו המאפשר הורה שאינו ביולוגי לקבל זכויות וחובות הוריות על ילד שהוא לא שלו. בינתיים, הגבילה הפסיקה מתן צו במצבים בהם מביאים בני זוג ילדים באמצעות אחד מבני הזוג ולא אימוץ חיצוני, אך עדיין מדובר בקריאה של הערכאות השיפוטיות למחוקק וקבל עם ועדה להכיר ולהפוך את המשפחה החד מינית לזהה בזכויות/או חובות של כל משפחה על התפיסה החוקתית.

כן, במצבים בהם במשפחות רגילות, מצב הווגיות הוא נתון מובן מאליו אליו החוק מתייחס, כמו במצבים של חלוקת ירושה על פי חוק הירושה או הטבות של מקומות עבודה או אפילו רשויות המס בהתייחס לבני זוג סטרייטים אשר נישאו, הרי שבני זוג חד מיניים יאלצו בהסכם חיים משותפים, והכרה פסיקתית בזוגיות שלהם עליה יוסיפו הרשויות השונות וירדשו עוד טפסים ואישורים כאלה ואחרים על מנת להחיל עליהם את "חסד ההכרה" בזוגיות שיצרו. ככל שהמצב המשפטי והחוקתי בישראל יוצר מצבים על אנושיים וקשיים הנובעים מדת והלכה ויוצרים מצבים חברתיים בלתי סבירים, הרי אנו למדים שהיה, לפחות בבתי המשפט לענייני משפחה, יש ניסיון כן ואמתי של רוב המערכת להתגייס ולמצוא באופן יצירתי פתרונות לזוגות ומשפחות אלה. אמנם מדובר בנחמה קטנה, אך כל שינוי מתחיל בצעדים הראשונים.

הכותבת היא בעלת משרד שני ליבמן - משרד עורכי דין לדיני משפחה, בעלים ומנכ"ל המכון לניהול משברים במשפחה

עורכת הדין שני ליבמן / צילום: מאץ פוינט